

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pro Calendario Gregoriano Dispvtatio Apologetica

**Busaeus, Johannes
Roest, Petrus**

Mogvntiæ, Anno 1585

Responsio. Receptione Calendarij non periclitari articulum iustificationis,
sicut olim periclitabatur apud Galatas receptione Circumcisionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43749

illa necessitatis circumcidantur ipsos omni libertate Christiana excidere, fidem labefactari, obnoxios reddi totius legis Iudaicæ obseruandæ, State, Gal. 5, inquit, & nolite iterum iugo seruitutis contineri. Ecce ego Paulus dico vobis, quoniam si circumcidamini, Christus vobis nihil proderit. Testificor autem rursus omni homini circumcidentise, quoniam debitor est uniuersæ legis facienda. Euacuati estis à Christo qui in lege iustificamini, à gratia thes. 167. 168 excidistis, &c. Ad hæc eadem de causa, idem Apostolus Gal. 2. ne D. Petro quidem pepercit, sed in faciem ei restitit dum cogeret gentes Iudaizare, hoc est, cum sua simulatione subducendo se à coniunctu gentilium, perinde agebat ac si legis Mosaicæ obseruatio ad salutem esset necessaria.

R E S P O N S I O.

Receptione Calendarij non periclitari articulum iustificationis, sicut olim periclitabatur apud Galatas receptione Circumcisionis.

L VII. Respondeo exemplum Pseudo apostolorum Galatem, qui circumcisionē ad salutem necessariam esse voluerunt, totō cœlo distare ab exemplo Gregorij XIII. qui Calendarij sui obseruationem omnibus fidelibus iustissimè imperauit; sicut totō cœlo Heerbrandus distat à Paulo. tametsi enim ad mitteremus perinde adiaphoram esse nunc Calendarij correcti obseruationem omnibus Christianis, ac fuit circumcision legalis post crucem Christi temporibus Apostolorum, ingenstamen ad huc maneret Inter circumcisionem & Calendarium interuallum.

L VIII. Etenim circumcision cæteraq; opera cæremonialium legum, quæ umbræ fuerunt futurorum, Christi aduentu ex oleo uerunt. Prisus autem inquit Apostolus, quam veniret fides, sub lege Gal. 3. custodiebamur conclusi. Itaq; lex pædagogus noster fuit in Christo. At ubi venit fides, iam non sumus sub pædagogo. At legitima obseruatione Calendarij tolli & aboleri non potest, nisi cœlum tollatur.

L IX. Secundo circumcision omniaq; opera legalia inter infirma & egena elementa numerantur ab eodem Apostolo, quia vim Gal. 4. significandi & iustificandi, ad quam erant instituta, amiserant, & post Christi passionem errori potius quam veritati patrocinaabantur. Cum igitur Calendarium vetus, vim distinguendi

D tempo-

tempora amiserit, & crassissimo patrocinetur errori, non autem nouum, illud potius quam hoc circumcisioni debuit comparari.

L X. Terrio, quia Galatæ iustitiam & salutem soli Christo auctori tribuendam, acceptâ ferebant circumcisioni & operibus legis, vnde sequebatur frustra Christû pro nobis mortuum esse. At nemo Catholicorû docet obseruationem Calendarij correcti esse ad iustitiâ & vitam æternâ consequêdam necessariâ. Dices, Pontifex fecit eam necessariâ suo mandato. Respondeo, fecisse necessariâ mandato suo, id est humano nô diuino, non vt ea obseruatiōne iustitiâ & salutē consequeremur, quia alioquin omnes Catholicici quotquot hactenus vetus Calendarium vel olim obseruassent vel adhuc obseruāt, à salute excidissent, sed vt omnia decenter, ordine, sine errore in toto Ecclesia (q finis est consentiēte Disputatore rerū adiaphorarum) peragerentur, atq; vt eandem rationem & formam celebrandi Paschatis vbiq; terrarum teneremus.

L XI. Quod autem illi somniant, Paschatis omniumq; rituū ac proinde Calendarij quoq; liberam debere esse obseruationem, nullalege Pontifica vel Ecclesiastica imperatam, id à veritate omniq; ratione alienissimum esse paulo post demonstrabimus.

L XII. Deinde Pontifex necessariam fecit obseruationē Calendarij mandato suo, non Ecclesijs Augustanae confessionis, quas sciebat legib⁹ suis non obsecuturas, sed principibus tantū rebus publicisq; Catholicis, q; vt agnoscant in retanti momenti (vt omnis contentio prorsus è medio tolleretur) Pontificē summum, iustissimam habuisse mandandi potestatem, ita dicto citius pleriq; omnes in ditionib⁹ Catholicis felici successu paruerūt. Itaq; ipsorum Ecclesias libertatis amantes, cum imperatore ceterisq; Principib⁹ Catholicis Germaniæ, nô cogit, sed rogat, vt pacis cōcordia & que conseruandæ caussa, in re adiaphora, ne à tot regnorū, puiniarumq; societate, à cœlorū cursu & doctrina, ab vniuersitati tractatione iudiciorū commerciorūq;, ab ipsa humanitate se diuellat.

L XIII. Quarto, quia circumcisionis rituūq; legalium penè in numerabilium, grauissimum erat onus & iugū miserrimæ servitutis, q; inquit B. Petrus, neq; Patres nostri neq; nos portare potuimus. Quare merito B. Paulus tanta stultitia Galatarū percussus, in has voces erupit. *O in sensati Galatae, q; vos fascinauit non obedire veritati?*

Et,

**Et; Ecce ego Paulus dico vobis, quoniam si circumcidamini, eritis. At Caléda-
rij correctionis grauius non est, quam veteris. Cum ergo obser-
uatio veteris, quæ illis nobiscum fuit communis, nullo iugo seruitu-
ris Pontificis eos presserit, quid suspicantur aut trepidant timidi-
sti damulæ de nouo? Correctum enim non est Calendariū, q; iam
sæpe dictū est, vt religionis dogmata corrigerentur, quæ in Roma-
na Ecclesia corrigi non possunt, sed vt suis p̄scriptis tēporib. festū
Paschæ celebraretur, vel potius, ne toto cœlo errare pergeremus,
ac tandem quasi ebrij in hyemē cum Paschate nostro delaberemur.**

Gal. 3:1

**LXIII. Quinto Galatæ debitores se constituebant, vniuersæ le-
gis faciendæ, quia circumcisionem diuina lege existimabant esse
necessariam. Quienam mandauerat circumcisionem, vt bene hic
anotauit B. Theodore⁹, mādauit & ceteros ritus legis, decimas,
oblationes, &c. Cui conuenit; quod è Deuteronomio afferit Apo-
stolus. *Maledictus omnis, qui non permanferit in omnibus quæ scripta
sunt in libro legis.* At qui Calendarium correctum suscipit, non se
constituit debitorem totius religionis Pontificis, tum quia diuina
lege, vt cetera, quæ ad Catholicam religionem propriè perti-
nent, mandatum non est, tum quia eius obseruatio non est ritus
huius vel illius religionis proprius; cum & gentiles Romani,
ante Christi nativitatem eo usi fuerint: ac deniq; quia secundum
substantiam nihil differt à veteri. vt ergo Lutherani, dum *vetus*
à Catholicæ Ecclesia acceperunt, non facti sunt debitores totius
legis Catholicæ faciendæ, quia, quæ olearunt pontificios ritus,
Calendario detraxerūt, sic neq; iam, dum ab eadem Ecclesia ac-
cipiunt nouum, efficiuntur religionis Catholicæ debitores, cum
præter erroris vnius correctionem nihil recipere teneantur, &
quæ ad Pontificios ritus pertinent circumcidere possint.**

Gal. 3:2

**LXV. Sexto, Apostolus ideo vehementius inuestitus est in
Galatas, quia nullalege, neq; diuina, neq; humana tenebantur,
ad seruandam circumcisionem, tantum abest, vt ad salutem fue-
rit necessaria. At nos Catholicæ ad obseruandum Calendariū no-
uum astringimur mandato summi Pontificis, cui tanquam po-
testati sublimiori Ecclesiæ q; præposito, nisi Ethnici & publicani
baberi, nisi Deo resistere, nisi damnationem acquirere velimus, non tan-
tum propter iram sed & propter conscientiæ, ex Christi & Pauli doctrina
obedire tenemur. Neq; hinc sequitur obseruatione Paschatis vel**

**Rom. 13.
Heb. 13.
Matth. 18:6**

Calendarij per se esse ad salutem necessarium, vel articulum fidei, sicut Lutherus in libro de Concilijs imperite colligit, sed obedientiam superiorum esse ad salutem necessarium, quæ, ut omnia Decalogi præcepta, diuina nobis lege ad salutem obtinenda in præcipitur. Nam quod etiam Nicæni Patres decretum de Paschate non habuerint eodem loco quo cetera dogmata fidei contra Arium exposita, eleganter declarat B. Athanasius.

Athan. in ep. de Sym: consulem, nec mensem, inquit, nec diem (decretis fidei) addiderunt: sed in negotio Paschatis non abhoruerunt ab istiusmodi appendice: ibi enim placuit, ut adderetur, *Vixum est*, ut omnes obtemperarent. De fide vero non scripsierunt, *Vixum est*, sed ad istum modum credit Catholica Ecclesia, et statim confessio ipsa credendi adiuncta est.

Gal 2,

LXVI. Quod attinet ad exemplum Petri à Paulo reprehensi, norunt eruditæ, quanta contentione inter Theologorum principes, Hieronymum & Augustinum ventilatu fuerit, quæstio. Verane an simulata fuerit illa reprehensio. Hieronymus enim omnium fere veterum Græcorum, Originis, Dydimi Alexandrini, Theodori Heracleotæ, Apollinarij Laodiceni aliorumq; nixus commentarijs, prorsus contendit, sancta quadam vtriusq; conspiratione ad lucrando in firmos simulatæ & compositæ fuisse illam reprehensionem, ut illi simulato item silentio Petri, cuius summa apud omnes erat auctoritas, à perniciose opinione qua putabant ritus legis Mosaicæ necessario cum fide Christiana coniungendos, reuocarentur.

LXVII. Quæ interpretatio non abhorret à verbis germanis Apostoli; Nam ubi vulgata lectio nostra habet. Cum autem venisset Cephas Antiochiam, in faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat, Græca sic sonant, in speciem ei restiti, non reuera, quia reprehensus erat, id est, ab alijs, ut exponit Chrysostomus. Quo sensu quoq; ipse vulgatus interpres alibi græcam phrasin expressit. nam 2. Cor 10. Vbi græca habent, τὰ κατ ἡ πρόσωπον βλέπετε, latine est. Quæ secundum faciem sunt, videte, id est, quæ secundum speciem sunt, non reuera.

In ep. tribus ad Heron. LXVIII. Quanquam in Augustinum rationibus firmissimis, & verbis Paulinis pugnantem, nec à testimonijs veterum, Latinorum, Græcorumq; desertum, iudicio scholarum iam inclina-

eliuauit victoria, Ut vt sit, superiori collatione circumcisionis & Calendarij, huius quoq; testimonij fabrica deiicitur, cum vtriq; & Pseudoapostoli apud Galatas, & B. Petrus apud Antiochenos eadem chorda aberrauerint, hoc est, ritus Iudaicos persuaserint ad iustitiam & salutem obtinendam esse necessarios, illi quidem peruerso simul exemplo & corrupta doctrina, hic vero malo tantu exemplu, sine vlla sententiae vel sanæ doctrinæ corruptela, conuenienter verbis Apostoli, dum ait eum non recte ambulasse l. de prescrip. ad veritatem Euangelij. Vnde acutè colligit doctissimus Ter- & l. 4. contullianus peccatum Petri non doctrinæ aut prædicationis, sed conuersa- Marcion. tionis tantum & conuictus fuisse.

LXIX. Quæ cum ita sint, perspicue intelligitur articulum iustificationis, nō magis Calendarij Ecclesiastica lege impetrati, quam legum ciuilium obseruatione periclitari, cum eadem causa sit, cur legibus ciuilibus Imperatoris, & Ecclesiasticis summi Pontificis pareamus: vel certe cur Catholici Calendariū à summo Pontifice correctum promulgatumq; sine vlla tergiuersatione receperint, & Lutherani cum Tübingeribus thes. 102. absq; omni tergiuersatione idem ab Imperatore ordinibusq; sacri Imperij promulgatum recipere sint parati.

Calendarij receptione non periclitari libertatem Euangelicam.

LXX. At premet Disputator. De libertate saltem Christiana a- Etum videri, si legibus Pontificijs iterum detur locus. Orationem autem B. Pauli, contra Pseudoapostolos Galatarum pro libertate Christiana pugnante esse generalem. Libertate inquit, qua nos Christus liberavit, state: & nolite iterum iugo seruitutis subiisci, Et rursus. Vos enim in libertatem vocati estis fratres.

LXXI. Respondeo Apostoli Pauli orationem non posse es- set am generalem, ut libertatem Christianam omni prorsus ser- uitute liberet, cum ipse alibi non semel scribat filios parentum, seruos dominorum, vxores virorum, subditos Principum & Magistratum ciuiliū, omnes vero homines Dei opt. Max. legibus & iussis secundum conscientiam obnoxios esse. Quare & in epist. ad Galatas nobis obiecta, verba illa sua liberiora (Vos in

D 3 libertatem